

τικὸς, ὁ ἡκίσα προορατικὸς τοῦ κόσμου λαὸς, κατέλιπον δύμως ἐπειδασκαλίας περὶ πάντων σοφωτάτας, ἃς ἡμεῖς κεκτημένοι τὴν πραγματείαν τῆς ἐπειδοῦντο ἐκεῖνοι, ἡδύναμεθα καὶ ὠφείλομεν πιεῖς καὶ ἀπεγκλίτως νὰ ἐφερμόσωμεν, καὶ τὰς δόποιας ἀλλοι ἀκολουθήτων ηὔξησαν καὶ ἐκραταιώθησαν. Απὸ τῆς ἐποχῆς τῶν διερήθρων μεγάλου Ἀλεξανδροῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ κυρίως ἀρχοῦ ἡ ἀσύγγνωστος δλιγωρία τῶν Ἑλλήνων περὶ τὴν ἐφερμογήν πρακτικωτάτου ἐκείνου παραγγέλματος τοῦ Σοφοκλέους, ἡ ἐνορμή ἀδιαφορία κατὰ τῶν ἔξωθεν ἐπαπειλουμένων καὶ ἐπερχομένων κινδύνων· ἀλλὰ κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν προῆλθε δύνατὸν εἰπεῖν, εἰς τὸ ἀκρότατον ἐκεῖνο σημεῖον, οὗ ὅπισθεν ῥηται ἡ ἄδυσσος καὶ ἡ ἐθνικὴ αὐτοκτονία. Ἡριζον οἱ μωροὶ λιπποὶ Γ' τῆς Μακεδονίας καὶ Ἀντίοχοι Γ' τῆς Συρίας καὶ ἀκρουεν ὁ πρῶτος τὰς πεὶ εἰλικρινοῦς συμμαχίας τοῦ δευτέρου κατὰ τῷ Ρωμαίων κατήγγελλον ἀλλήλους εἰς τοὺς ἐν Ρωμαϊκῷ ἀρχοντας ἐγχθροὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ· ὁ Εὐμένης Β' καὶ ὁ τελεταῖος τῶν Μακεδόνων ἡγεμόνων Περσεύς, ἐν χρόναις καθ' οὓς καὶ στρατοὺς κρατκοὺς ἀκόμη διεχειρίζοντο καὶ πλούτου ἀρνουν τὰ ταρεῖα αὐτῶν ἐπληροῦντο· Ἡριζον καὶ κατήγγελλον ἀλήλους οἱ ἀνακίσθητοι ἐκεῖνοι κυβερνῆται τῆς τύχης τοῦ ἐπιλωτέρου τῆς οἰκουμένης λαοῦ, ἀλλὰ τῶν ξενικῶν κατακτήσεων μόνον τὰς ταπεινώσεις καὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ ζυγοῦ διεσθάνθησαν εἰμὴ μόνον τὸν ὅγκον ὅστις ἐβάρυνε τοὺς τραχῆλους τῶν ἀναγκαζομένων ή νὰ κύπτωσιν ὑπὸ τὰς θεοτεικὰς ἀψύδας τῶν νικητῶν, ή νὰ δέχωνται τὰς διαγνώσεις τῶν ἐν Ρώμῃ πεμπομένων αὐτοῖς στρατηγῶν. Άλλ' ἂρτι μεταγενέστεροι ἀτασθαλίαι ἀλλοι ἡγεμόνων τοῦ Ἑλληνισμοῦ οὐκέτε πειράζονται τὴν κατάστασιν ἐκείνην ἡτις ὀλίγον ἀπειλεῖ πανωλεθρίας, ἀφ' ὅτου αἱ πρὸ ἐκατονταετηρίδων τιγῶν ἡμέραι παρόγονοι χρίνοντες τὰς πάξεις τοῦ λαοῦ, ἃς ὠφειλον νὰ ἐνισχύσουν τὴς γεωργίας, τοῦ ἐμπορίου, τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς πατριωτικῆς ἀγωγῆς, τραπέντες εἰς τὸν μοναστικὸν βίον καὶ ἐκθηλυντικὰς πανηγύρεις τῶν ἀποδεδόμων ἐνέδιδον τοῖς πατριώταις.